Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondo
veiklos ataskaita
2016 m. sausio 1 d. – gruodžio 31 d.

Turinys

I. Bendroji dalis....1

II. Fondo veiklą reglamentuojantys teisės aktai, naujų Fondo Bendrųjų konkurso nuostatų patvirtinimo sunkumai....2

III. Fondo misija, tikslai ir uždaviniai....2

IV. 2016 metų Fondo lėšos ir jų panaudojimas....3

V. Fondo dalininkai....5

VI. Fondo taryba....6
Fondo tarybos veikla....6
Konkursų skelbimai ir projektų įgyvendinimas....8
Įgyvendinamų projektų priežiūra....9
Fondo veiklos tobulinimas....10
Taryboje ir administracijoje diskutuoti klausimai....10

VII. Ekspertai. Ekspertų grupių sudarymas. Ekspertų grupių veikla....10

VIII. Kai kurie duomenys apie 2016 metais įgyvendintus konkursus....11

IX. Fondo plėtros perspektyvos....13

Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondo veiklos ataskaita (su Fondo direktoriaus ir Fondo tarybos ataskaitomis)

2016 m. sausio 1 d. – gruodžio 31 d.

Ataskaita parengta pagal Fondo dalininkų susirinkimų protokolus, Fondo tarybos posėdžių bei ekspertų grupių posėdžių protokolus, kitus dokumentus bei informacinę medžiagą.

1. BENDROJI DALIS

Viešoji įstaiga Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondas (toliau – Fondas) įregistruota 1997 m. vasario m. 3 d. VĮ Registrų centro Vilniaus filiale (2016m. gruodžio mėn. Fondo daslininkai paminėjo Fondo įsteigimo 20-metį, o š.m. gegužės 8d. Seimo Konstitucijos salėje įvyks oficialus Fondo veiklos 20-mečiui skirtas renginys – konferencija-diskusija apie kultūros politiką žiniasklaidoje). Savo veikloje Fondas vadovaujasi Lietuvos Respublikos Viešųjų įstaigų, Visuomenės informavimo įstatymais, kitais teisės aktais, įstatais ir Fondo vidaus dokumentais.

Fondo buveinė yra Vokiečių g. 4, Vilniuje, identifikavimo kodas 123819458. Fondas nėra pridėtinės vertės mokesčio mokėtojas. Fondo ūkiniai metai yra kalendoriniai metai: finansinių metų pradžia yra sausio mėn. 01 d., pabaiga – gruodžio mėn. 31 d.

Fondo veiklos tikslas – nesiekiant pelno, konkurso tvarka teikti paramą viešosios informacijos rengėjų projektams žiniasklaidoje (pagrindinė vykdomos ekonominės veiklos rūšis pagal EVRK 702200). Fondas yra Kultūros ministerijos valdymo sričiai priklausanti viešoji įstaiga.

Fondo vadovas (direktorius) kasmet sudaro ir teikia Finansų ministerijai strateginį veiklos planą, kuriame taip pat vertinama finansinė rizika. Per finansinius metus šis planas yra kiek koreguojamas, atsižvelgiant į projektų įgyvendinimo eigą, pateiktus ketvirčių ataskaitų duomenis, Fondo tarybos sprendimus bei siūlymus. 2016 m. liepos 12d. Fondo dalininkų susirinkimas patvirtino Fondo strategiją.

Fondas LR Biudžeto sandaros įstatymo numatyta tvarka teikia paraiškas LR Finansų ministerijai kiekvienų metų biudžete numatomoms lėšoms gauti. Finansiniams metams pasibaigus, Fondo adiminstracija atitinkamoms valstybinėms institucijoms (Lietuvos Respublikos Seimui, Lietuvos Respublikos Finansų ministerijai) pateikia ataskaita apie lėšų paskirstymą ir panaudojimą.

Pasikeitus LR Visuomenės informavimo įstatymui, nuo 2015 m. sausio mėn. 01 d., užmokesčio už licencijas Fondas nerenka. Tačiau yra nedidelis nepanaudotas likutis (žr. toliau), kuris susidarė daugiausia iš skolų, kurias transliuotojai apmokėjo Fondui vėliau. Šis likutis yra naudojamas labai taupiai, iš esmės yra paliktas kaip Fondo veiklos rezervas.

Fondo buhalterinę apskaitą tvarko įmonės finansininkas buh. programa „DB Apskaita“ Finansinės veiklos kontrolę vykdo ir dalininkų paskirta audito įmonė. 2016 metų Fondo vidaus (veiklos) auditą įstatymų bei pakeistų Fondo įstatų nustatyta tvarka ir pritarus Fondo dalininkų susirinkimui, pradėjo Kultūros ministerijos vidaus audito skyrius

2016 m. pradžioje ir pabaigoje Fonde dirbo keturi etatiniai darbuotojai. Fondo tarybos nariams, ekspertams už jų atliekamą darbą apmokama Fondo dalininkų nustatyta tvarka. Fondo tarybos narių, ekspertų sąrašas yra skelbiamas Fondo internetinėje svetainėje (iš ekspertų sąrašo Tarybos sprendimu kiekvienai programai sudaromos ekspertų grupės po penkis narius (iš viso dirbančių ekspertų yra 30; ekspertų grupių, kurių po vieną skirtos kiekvienai Fondo programai, kadencija yra dveji metai; tačiau, atsižvelgiant į dalies ekspertų užimtumą, Tarybos sprendimu buvo sudaryta taip pat atsarginė ekspertų grupė, kurios nariai projektų vertinimui buvo kviečiami pagal poreikį – ypač tada, kai dėl galimo interesų konflikto ekspertas turi nusišalinti nuo projekto vertinimo). Informacija apie sumokėtą atlyginimą Tarybos nariams, ekspertams už posėdžius, ekspertinį darbą, kaip ir kitos Fondo administravimo išlaidos pateikiamos Seimui, saugoma Fonde įstatymų numatyta tvarka.

2. Fondo veiklą reglamentuojantys teisės aktai, naujų Fondo Bendrųjų konkurso nuostatų patvirtinimo sunkumai

Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondas, kaip nepriklausoma viešoji įstaiga, įkurtas 1997 m. įgyvendinant Visuomenės informavimo įstatymą (Žin., 1996, Nr. 71-1706; 2006, Nr. 82-3254), siekiant sudaryti palankias sąlygas kultūros ir švietiamojo turinio sklaidai žiniasklaidoje. Nuo 2015 m. sausio 1 d. įsigaliojo nauja Visuomenės informavimo įstatymo 28 straipsnio redakcija, pagal kurią į Fondo misiją buvo papildomai įtraukti visuomenės informavimo saugumo ir medijų raštingumo tikslai, pakeistos kai kurios procedūros ir reikalavimai, taip pat – Fondo tarybos formavimo principai. Pagal naujas įstatymo nuostatas 2015 m. kovo 30 d. pradėjo veikti nauja Fondo taryba iš septynių įstatymo nustatyta tvarka deleguotų atstovų (kadencija treji metai).

Naujoji bendrųjų konkurso nuostatų (toliau – BKN) redakcija Tarybos buvo parengta dar 2015 m. viduryje, tačiau jo galutinio parengimo ir tvirtinimo procedūros Kultūros ministerijoje, Seime, o ypač – praėjusios kadencijos Vyriausybėje labai užtruko. BKN Vyriausybės nutarimu buvo patvirtintas tik 2016 m. sausio 20 d. BKN nustatė naujas Fondo programas ir po sudėtingų diskusijų bei analizės – naujas Fondo biudžeto proporcijos tarp jų (1 programa – Periodinių kultūros ir meno leidinių (25 proc.), 2 programa – Nacionalinės periodinės spaudos (10 proc.), 3 programa – Regioninės periodinės spaudos (25 proc.), 4 programa - Nacionalinės radijo ir televizijos (16 proc.), 5 programa – Regioninės radijo ir televizijos (8 proc.), 6 programa – Internetinės žiniasklaidos (16 proc.). Pagal įstatymą ir BKN nebeliko atskiros Fondo programos, skirtos vaikams ir jaunimui.

Dėl aukščiau nurodytų sunkumų Fondas paskelbė konkursą tiktai 2016 m. sausio 21 d. ir nors Fondas kiek įmanoma pagal BKN pagreitino konkurso procedūras, konkursų rezultatai pradėti skelbti pagal kiekvieną programą tik kovo pabaigoje – balandžio pradžioje. Nors pirmas ketvirtis tęstiniams Fondo remiamiems projektams prapuolė, Fondo administracija nustatė tvarką, kai į projekto sąmatą buvo leidžiama įtraukti ir kai kurias pirmojo ketvirčio dar neapmokėtas išlaidas (svetainėje paskelbtas atitinkamas Fondo direktoriaus įsakymas).

2016 metais Fondo administracija ir Taryba, atsižvelgdama į naują BKN, patobulino paraiškos konkursui formą, tobulino bendrųjų konkurso sąlygų aprašą. Fondo direktorius, atsižvelgdamas į Tarybos siūlymus patobulino naują ekspertų veiklos reglamentą (žr. toliau).

2016 metų pabaigoje atsirado naujų teisės aktų, susijusių su Fondo veikla, pakeitimų. Seime buvo įsteigtas atskiras Kultūros komitetas. Fondas tapo atskaitingas pirmiausia šiam komitetui.

3. Fondo misija, tikslai ir uždaviniai

Žiniasklaida yra labai svarbi valstybės viešojo gyvenimo institucija. Savo funkcijas ji gali atlikti tik tuomet, jei yra nepriklausoma. Kita vertus, valstybė siekia viešojo intereso, kad ir komercinėje žiniasklaidoje būtų daugiau kultūros ir švietiamojo turinio, kad joje būtų vykdomos medijų raštingumo ugdymo bei informacinio atsparumo programos. Šiuos tikslus įgyvendina nuo politikų, valstybės institucijų ir valdžios pareigūnų tiesiogiai nepriklausantis Fondas, kurio konkursų būdu skiriamos paramos dėka stiprinama kultūros, meno ir mokslo sklaida, ugdomas piliečių raštingumas, kritinis mastymas.

Pagrindiniai Fondo tikslai dabar konkrečiai suformuluoti galiojančių Bendrųjų konkursų nuostatų 22 p. (supažindinti visuomenę su svarbiausiais kultūros, meno laimėjimais, analizuoti kultūros, meno ir mokslo procesus, skatinti kūrėjų profesinį bendravimą Lietuvoje ir pasaulyje; ugdyti kalbos kultūrą, skatinti dorovinių ir dvasinių vertybių sklaidą; ugdyti visuomenės pilietiškumą, kritinį mąstymą, sąmoningumą, gebėjimą savarankiškai vertinti informaciją, medijų ir informacinį raštingumą; skatinti lietuvių tautinio tapatumo, lietuvybės tvirtinimą ir sklaidą; populiarinti Lietuvoje gyvenančių tautų etninės kultūros paveldą, skatinti jų kultūrinę, švietiamąją veiklą; skatinti vaikų ir jaunimo kultūrinį ir pilietinį ugdymą, sukurti informacinę erdvę jaunų žmonių diskusijoms jiems rūpimais klausimais; ugdyti gebėjimą kultūringai ir atsakingai naudoti elektroninę erdvę informacijos mainams; pabrėžti regioninės kultūros vaidmenį, sudaryti kultūros prieinamumo ir sklaidos sąlygas ir taip didinti regionų patrauklumą; skatinti užsienyje gyvenančių lietuvių bendruomenes ugdyti tautinį tapatumą; palaikyti tautų dialogą).

Strateginis tikslas ir viešųjų finansų programa. Konkursų viešosios informacijos rengėjams įgyvendinimas, programų administravimas ir žiniasklaidos procesų analizė.
Fondo uždaviniai. Skatinti kultūrinės ir šviečiamosios informacijos sklaidą; konkursų būdu atrinkti geriausius kultūrinius šviečiamuosius, visuomenės informavimo saugumo ir medijų raštingumo projektus; skelbti konkurso nugalėtojus, kontroliuoti projektų įgyvendinimą; analizuoti žiniasklaidos procesus. 2016 m. patvirtinus Fondo strategiją, išskirtos trys strateginės Fondo veiklos plėtojimo kryptys: 1) Fondo resursų didinimas; 2) plėtoti Fondo viešąją komunikaciją; 3) tobulinti Fondo valdymą. Numatyti strategijos įgyvendinimo rodikliai 2017 metams.

4. 2016 metų Fondo sąmata ir lėšų panaudojimas

2016 m. iš LR valstybės biudžeto (VB) Fondui buvo skirta **2.738.999 EUR** lėšų (tokia pati suma, kaip ir 2015 metais) viešosios informacijos rengėjų projektams bei jų administravimui finansuoti. Pagal patvirtintą sąmatą 2016 m. **projektams** finansuoti skirta **2.568.146 EUR,** o **Fondo veiklos administravimui – 170.853 EUR** VB lėšų (*1 lentelė).*

1 lentelė

	LR Finansų ministerija	**Pagal sąmatą 2016 m.**	**% nuo visų lėšų, gautų iš VB**
1	I programa (Kult. švieč. projektai 1-6, prenumerata bibliotekoms)	2.388.986	87,2
2	I programa (II etapas)	179.160	6,6
4	Fondo administravimas	170.853	6,2
	Viso	**2.738.999**	**100**

Pastaba: Fondo veiklos administravimo išlaidos šiek tiek išaugo (nuo 5,3 iki 6,2% nuo viso Fondo biudžeto) dėl dviejų pagrindinių priežasčių:

1) Dėl pavėluoto BKN patvirtinimo Fondas per tuos pačius metus turėjo organizuoti konkursus tiek 2016 metams, tiek ir (metų pabaigoje) 2017 metams.
2) Kadangi kiekvienos Fondo programos ekspertų grupė buvo padidinta nuo 3 iki 5, bei jų veikla, kaip ir Tarybos veikla, visus metus jau buvo atlyginama pagal Fondo dalininkų 2015 m. susirinkimo nutarimą šiek tiek padidintus tarifus.

Fondo administracijos darbuotojų atlyginimai nepakito.

Visi gauti asignavimai iš Lietuvos Respublikos Valstybės biudžeto buvo pilnai panaudoti.
Viešosios informacijos rengėjai, pagal Fondo nustatytą tvarką ir terminus, projektų įgyvendinimo ataskaitas pateikė laiku.
2016-12-31 biudžetinių lėšų banko sąskaitoje neliko.

Gauto finansavimo iš VB panaudojimas atitinka Fondo tarybos patvirtintą išlaidų sąmatą (*2 lentelė*).

2016 m. biudžeto išlaidos pagal patvirtintą sąmatą

2 lentelė

	Sąmatos straipsnių pavadinimas	**Sąmata 2016 m. EUR**	**Įvykdymas 2016 m. EUR**
	Fondo administravimui		
1	Fondo administracijos darbo užmokestis	79.000	79.000
1.1	*Tame sk. vadovo darbo užmokestis*	*21.600*	*21.639*
2	Sodra 30,98%, garantinis fondas (0,2%)	24.633	24.657

3	Fondo tarybos ir ekspertų veiklos apmokėjimas	35.306	53.938
4	Kitos išlaidos (patalpų nuoma, ryšiai, komp. priežiūra, buhalterinės, pašto ir kt. išl.)	21.394	13.258
	Viso *Fondo administravimui*	**160.333**	**170.853**
	% nuo bendro finansavimo iš VB lėšų	5,8	6,2
	Programos		
1	I-VI programos ir spaudos prenumerata bibliotekoms I etapo konkursas (Fondo parama projektams)	2.578.667	2.388.986
2	IV programos II etapo konkursas (parama projektams)		179.160
	Viso *Programos*	**2.578.667**	**2.568.146**
	% nuo bendro finansavimo iš VB lėšų	94,2	93,8
	Iš viso finansavimas iš biudžeto lėšų	**2.739.000**	**2.738.999**
	% nuo bendro finansavimo iš VB lėšų	100,0	100,0

Mokesčio už licencijas sąmata 2016 m. ir lėšų panaudojimas

2016 m. gauta (nesumokėtas mokestis už laikotarpį iki 2015-01-01) už transliuotojų licencijas **1.178 EUR.**
2016 m. Fondo veiklos administravimui panaudota **3.201 EUR**.
Sąskaitos likutis 2016-12-31 – **17.536 EUR** *(3 lentelė).*

3 lentelė

	Sąmatos straipsnių pavadinimas	Sąmata 2016 m. EUR	Įvykdymas 2016 m. EUR
Nepanaudotas likutis (kasa, bankas) 2016-01-01		**19.559**	
Surinkta licencinio mokesčio 2016 m. (už laikotarpį iki 2015-01-01)			**1.178**
Išaidos:		**19.559**	**3.201**
	administravimui	19.559	3.201
Planuojamas likutis 2016-12-31		**0**	
Nepanaudotas likutis (bankas) 2016-12-31		**0**	**17.536**

2016 m. ilgalaikio materialiojo turto Fondas neįsigijo.
2016 m. buvo nurašytas ilgalaikis materialusis turtas kaip nebenaudojamas Fondo veikloje 194 EUR (įsigijimo verte).
Perleisto ilgalaikio turto 2016 m. nebuvo.
2016 m. iš gauto finansavimo iš valstybės biudžeto ir surinkto užmokesčio už licencijas, panaudota:
iš valstybės biudžeto **2.738.999 EUR**;
iš surinkto mokesčio už licencijas - **3.201 EUR**.
(žr. apibendrintą Fondo išlaidų *4 lentelę*)

4 lentelė

	LR Biudžeto lėšos (EUR)	Licencinės lėšos (EUR)	Viso (EUR)
Programų finansavimas (I-VI programos, prenumerata bibliotekoms)	2.568.146	0	2.568.146
Fondo administravimui ir kt. išlaidos	170.853	3.201	174.054
Viso:	2.738.999	3.201	2.742.200

Pagal iš anksto sudarytą ir Fondo tarybos 2016 m. sausio m. 14 d. patvirtintą 2016 m. sąmatą buvo numatytos išlaidos, skirtos programų įgyvendinimui bei administravimui.
Sąnaudos, susijusios su atskirų programų įgyvendinimu, pripažįstamos už tą ataskaitinį laikotarpį, kurį jos patiriamos. 2016 m. sąnaudoms priskiriama (pagal veiklos rezultatų ataskaitą):
suteiktas finansavimas projektams – 2.568.146 EUR;
Fondo darbuotojų išlaikymo sąnaudos (darbo užmokestis, SODRA, garantinis fondas) - 103.105 EUR;
ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) – 3.597 EUR;
patalpų išlaikymo – 9.886 EUR;
ryšių – 2.774 EUR;
Fondo tarybos narių, ekspertų apmokėjimas – 54.994 EUR; iš jų – 10.070 EUR sudarė išmokos Fondo tarybai (pagal Viešųjų įstaigų įstatymo 12 str. 2d. 9p. reikalavimus nurodome išmokų dydį, kuris buvo sumokėtas kiekveinam Fondo tarybos nariui per metus: D.Skarbalienė (2.660 EUR), R.Navickienė (1900 EUR), K. Platelis (1900 EUR), G.Zdebskis (1425 EUR), A.Žilinskienė (1805 EUR), V.Žukienė (380 EUR). ŠMM ir KM atstovaujančioms Fondo tarybos narėms, atsižvelgiant į įstatymų reikalavimus, išmokų nebuvo.
kitos sąnaudos (auditas, kanceliarinės ir kt. prekės, kitos paslaugos) – 4.653 EUR.

Visos sąnaudos yra grupuojamos atskirose sąskaitose. Sumokėti avansiniai mokėjimai, ateinančiais metais bus perkelti į to laikotarpio sąnaudas.
2017 m. balandžio mėn. buvo atliktas Fondo finansinis auditas, kuris įvertino ir pateikė išvadas apie Fondo gautas ir panaudotas lėšas 2016 m. LR Kultūros ministerijos paskirti auditoriai atlieka Fondo vidaus auditą (ataskaitos dar nėra). Fondas, vadovaudamasis finansinio audito išvadomis, vertina finansinės rizikos valdymą, įgyvendinant iškeltus strateginius, projektų įvykdymo tikslus, remiasi rekomendacinėmis finansinės rizikos valstybės valdomose įmonėse ir viešosiose įstaigose gairėmis.

5. Fondo dalininkai

Fondo dalininkai: Lietuvos periodinės spaudos leidėjų asociacija, Lietuvos rašytojų sąjunga, Lietuvos radijo ir televizijos asociacija, Lietuvos kompozitorių sąjunga, Lietuvos kinematografininkų sąjunga, Lietuvos fotomenininkų sąjunga, Lietuvos mokslininkų sąjunga, Lietuvos teatro sąjunga, Lietuvos muzikų sąjunga, Lietuvos teisininkų draugija, Lietuvos architektų sąjunga, Lietuvos dailininkų sąjunga, Regioninių televizijų asociacija, Lietuvos tautodailininkų sąjunga, Lietuvos žurnalistų draugija, Lietuvos žurnalistų sąjunga, Nacionalinė rajonų ir miestų laikraščių leidėjų asociacija, Lietuvos kabelinės televizijos asociacija, Interneto žiniasklaidos asociacija, LR Kultūros ministerija, LR Švietimo ir mokslo ministerija.

Fondo nuosavas kapitalas yra lygus steigėjų (dalininkų) įnašų vertei. 2016 m. pabaigoje buvo 21 dalininkas, t.y. susirinkimuose dalyvavo 21 juridinio asmens įgaliotas atstovas. Dalininku tampama įnešus visuotinio dalininkų susirinkimo sprendimu nustatyto dydžio įmoką. 2016 m. pabaigoje visi dalininkų įnašai sudaro dalininkų kapitalą, kuris lygus 679 eurai *(1 lentelė)*. Su dalininkais susijusių išmokų nebuvo.

5 lentelė

Eil. Nr.	Fondo dalininkai	Dalininkų įnašai 2014-12-31 (EUR)	Dalininkų įnašai 2015-12-31 (EUR)
1	Lietuvos periodinės spaudos leidėjų asociacija	28,96	28,96
2	Lietuvos rašytojų sąjunga	28,96	28,96
3	Lietuvos radijo ir televizijos asociacija	28,96	28,96
4	Lietuvos kompozitorių sąjunga	28,96	28,96
5	Lietuvos kinematografininkų sąjunga	28,96	28,96

6	Lietuvos mokslininkų sąjunga	28,96	28,96
7	Lietuvos teatro sąjunga	28,96	28,96
8	Lietuvos teisininkų draugija	28,96	28,96
9	Lietuvos architektų sąjunga	28,96	28,96
10	Lietuvos dailininkų sąjunga	28,96	28,96
11	Regioninių televizijų asociacija	28,96	28,96
12	Lietuvos tautodailininkų sąjunga	28,96	28,96
13	Lietuvos žurnalistų draugija	28,96	28,96
14	Lietuvos žurnalistų sąjunga	28,96	28,96
15	Kabelinės televizijos asociacija	28,96	28,96
16	LR Kultūros ministerija	28,96	28,96
17	LR Švietimo ir mokslo ministerija	28,96	28,96
18	Lietuvos fotomenininkų sąjunga	28,96	28,96
19	Nacionalinė rajonų ir miestų leidėjų asociacija	28,96	28,96
20	Lietuvos muzikų sąjunga	28,96	28,96
21	Interneto žiniasklaidos asociacija		100,00
	Iš viso:	**579,20**	679,20

2016 metais įvyko keturi Fondo dalininkų susirinkimai:

Balandžio 28 d. – svarstyta ir tvirtinta 2015 m. Fondo veiklos ataskaita, finansinė atsiskaitomybė, auditoriaus išvada, Fondo direktoriaus (įvertinta Fondo direktoriaus veikla) ir tarybos veiklos ataskaita, 2016 m. Fondo sąmata, sudaryta Darbo grupė Fondo strategijos bei Fondo direktoriaus veiklos vertinimo kriterijų projektui parengti.

Per laikotarpį tarp Fondo dalininkų susirinkimų įvyko 5 Darbo grupės posėdžiai, įvykdytos trys elektroninės apklausos.

Liepos 5 d. – pradėta svarstyti Fondo 2016–2020 m. strategija bei su ja susijusių dokumentų, taip pat Fondo direktoriaus veiklos vertinimo kriterijų, projektai.

Liepos 12 d. – patvirtinta Fondo dalininkų sudarytos darbo grupės parengta Fondo 2016–2020 m. strategija (bei Strategijos įgyvendinimo vertinimo kriterijai);

Rugsėjo 13 d. – priimtas nutarimas dėl Fondo drektoriaus veiklos vertinimo kriterijų patvirtinimo, patvirtinta nauja Fondo tarybos narė Vaiva Žukienė (vietoj atsistatydiniusio Gintaro Zdebskio).

6. Fondo taryba (Tarybos ataskaitos dalis)

Fondo tarybos sudėtis ir kadencijos
Naujos kadencijos Fondo taryba, priėmus Visuomenės informavimo įstatymo 28 straipsnio naują redakciją, veikia nuo 2015 m. kovo 30 d. iki 2018 m. kovo 30 d.
Per 2016 m. pasikeitė du Fondo tarybos nariai. 2016 d. Fondo tarybos nariai: Kornelijus Platelis, Rasytė Navickienė, Danguolė Skarbalienė, Nida Poderienė, Renata Vanagėlienė (nuo balandžio 28 d. – Vaida Vilkuotytė), Gintaras Zdebskis (nuo rugsėjo 13 d. – Vaiva Žukienė), Aistė Žilinskienė.
Tarybos pirmininkė Danguolė Skarbalienė.

Fondo tarybos veikla
2016 metais Fondo Taryba surengė 20 posėdžių:
01.14: Fondo veiklos sąmatos tvirtinimas, pasirengimas numatomam konkurso paskelbimui.

01.21: Konkurso bendrųjų sąlygų aprašo bei paraiškos formos tvirtinimas, konkurso skelbimas numatant maksimaliai sutrumpinus, kiek tai įmanoma pagal BKN konkurso procedūrų terminus (nustatomas paraiškų teikimo terminas nuo sausio 25 d. iki vasario 12 d. imtinai).
03.16: Paraiškų Fondo VI programai ekspertinių vertinimų svarstymas ir sprendimų dėl paramos skyrimo priėmimas.
03.22: Paraiškų Fondo VI programai ekspertinių vertinimų svarstymas ir sprendimų dėl paramos skyrimo priėmimas (pabaiga); BKN 46 p. taikymo reglamentavimas.
03.25: Paraiškų Fondo I programai ekspertinių vertinimų svarstymas, sprendimų dėl paramos skyrimo priėmimas, prenumeratai skirtų lėšų nustatytmas.
03.31: Paraiškų Fondo III programai ekspertinių vertinimų svarstymas ir sprendimų dėl paramos skyrimo priėmimas.
04.05: Paraiškų Fondo III programai ekspertinių vertinimų svarstymas ir sprendimų dėl paramos skyrimo priėmimas (pabaiga). Sutarties tipinės formos su paramos gavėju ir jos priedų tobulinimas ir tvirtinimas.
04.11: Paraiškų Fondo II programai ekspertinių vertinimų svarstymas ir sprendimų dėl paramos skyrimo priėmimas.
04.13: Paraiškų Fondo IV programai ekspertinių vertinimų svarstymas ir sprendimų dėl paramos skyrimo priėmimas; galutinių sprendimų dėl paraiškų II programai priėmimas.
04.18: Paraiškų Fondo V programai ekspertinių vertinimų svarstymas ir sprendimų dėl paramos skyrimo priėmimas; galutinių konkurso rezultatų paskelbimas.
04.28: Nepanaudotų (likusių) lėšų IV programoje svarstymas, rezervinio paramos negavusių pareiškėjų sąrašo nustatymas; diskusija dėl konkurso rezultatų kritikos žiniasklaidoje; sprendimų dėl paramos gavėjų prašymų mažinti įgyvendinamų projektų apimtis priėmimas.
(Fondo dalininkų sudarytos Darbo grupės Strategijai rengti 5 posėdžiai).
05.26: Konkurso II etapo paskelbimas Fondo IV programai skirtoms, nepaskirstytoms lėšoms (paraiškų pateikimo terminas – iki liepos 8 d.); sprendimų dėl paramos gavėjų prašymų mažinti įgyvendinamų projektų apimtis priėmimas, rezervinio paramos gavėjų sąrašo, likus nepanaudotoms lėšoms, tikslinimas.
06.09: Galutinio rezervinio sąrašo patvirtinimas; galutinių sprendimų dėl paramos gavėjų prašymų mažinti įgyvendinamų projektų apimtis priėmimas; patobulintų projektų apskaitos formų (projektų finansinės ir įgyvendinimo ataskaitų) tvirtinimas.
07.22: Fondo IV programos konkurso II etapo (I etape nepaskirstytoms lėšoms – 179 160 eurų) ekspertinių vertinimų svarstymas ir sprendimų dėl paramos skyrimo priėmimas.
08.29: Valstybės paramos žiniasklaidos projektams rezultatų aptarimas; diskusija dėl ekspertinio vertinimo reglamentavimo ir kitų konkurso procedūrų tobulinimo; pasirengimas konkursui 2017 m.
(du Darbo grupės posėdžiai bei elektroninės jos narių apklausos dėl Fondo direktoriaus veiklos vertinimo kriterijų parengimo).
09.07: Bendrųjų konkurso sąlygų aprašų bei paraiškos formos tobulinimas ir tvirtinimas; Fondo konkurso 2017 m. skelbimas (paraiškų teikimo terminas – iki spalio 10 d.) ir organizavimo tvarkos nustatymas; ekspertų sarašo tikslinimas.
09.13: Ekspertų skyrimo ir veiklos bendrųjų taisyklių, Ekspertų grupių nuostatų tobulinimas, patikslinto ekspertų sąrašo tvirtinimas, rezervinės ekspertų grupės sudarymas.
(Rugsėjo 22 ir rugsėjo 28 d. – vieši seminarai pareiškėjams)
12.14: Fondo VI programai pateiktų projektų 2017 metams vertinimų svarstymas ir sprendimų dėl paramos skyrimo priėmimas.
12.21: Fondo III programai pateiktų projektų 2017 metams vertinimų svarstymas ir sprendimų dėl paramos skyrimo priėmimas.
12.28: Fondo III programai pateiktų projektų 2017 metams vertinimų svarstymas ir sprendimų dėl paramos skyrimo priėmimas (pabaiga).

Taigi, Fondo tarybos posėdžiuose paskelbti konkursai (2016 m. du etapai, o taip pat 2017 m. konkursas), patvirtinti su šių konkursų skelbimu bei jų įgyvendinimu susiję dokumentai (konkursų vykdymo tvarkos/aprašai, paraiškų formos, sutarties ir jos priedų formos, projektų įgyvendinimo bei finansinių ataskaitų formos, ekspertų vertinimo formos ir kt.

Konkursų rezultatai:

2016 m. valstybės teikiamos dalinės finansinės paramos kultūros, visuomenės informavimo saugumo, medijų raštingumo ugdymo ir šviečiamiesiems projektams konkurso I ir II etapo rezultatai (sumos eurais)

6 lentelė

Programa	Pateiktų projektų skaičius	Iš Fondo prašoma suma	Paremtų projektų skaičus	Skirta suma	Prenumeratai skirtos lėšos	Skirta suma kartu su prenumerata	Pasirašytų sutarčių skaičius	Suma (po sutarčių pasirašymo kartu su prenumerata)
Kultūros ir meno leidiniai	54	1222337	36	575000	65064	640064	36	640064
Nacionalinė periodinė spauda	47	722165	34	228900	24838	253738	34	248698
Regioninė spauda	135	1576356	103	641200	6378	647578	102	639578
Nacionalinės radijo ir televizijos	54	1104667	33	408269	0	408269	33	408269
Regioninės radijo ir televizijos	90	744471	44	212000	0	212000	43	210000
Internetinė žiniasklaida	139	1620115	60	421537	0	421537	60	421537
Iš viso:	519	6990111	310	2486906	96280	2583186	308	2568146

Konkursų skelbimas, projektų įgyvendinimas

2016 m. konkursas Valstybės teikiamos dalinės finansinės paramos kultūros ir meno sklaidos, šviečiamiesiems ir medijų raštingumo bei visuomenės informavimo saugumo stiprinimo projektams įvykdytas pagal Fondui pateiktas 519 paraiškų. (Pirmame etape įvertintos 494 paraiškos, antrame etape – dar 25 paraiškos, pagal kurias buvo paskirstytos likusi 179 160 eurų suma.

Valstybės teikiamos dalinės finansinės paramos projektams pagal Fondui pateiktas paraiškas 2016 metų konkurso I etapo rezultati buvo patvirtinti Tarybos balandžio 18 d. posėdyje. Konkurso II etapo rezultatai Tarybos buvo patvirtinti liepos posėdžiuose. Fondo administracija su paramos gavėjais iki balandžio pabaigos pasirašė sutartis su paramos gavėjais pagal Konkurso I etapo rezultatus. Visos sutartys su paramos gavėjais pagal Konkurso II etapo rezultatus buvo pasirašytos rugpjūčio pradžioje. Beveik visi projektai per 2016 m. buvo pilnai įgyvendinti. Du paramos gavėjai nepasirašė sutarčių (dėl pernelyg mažos paramos sumos), vienas projektas buvo įgyvendintas tik tris ketvirčius (UAB „Gimtasis žodis“ ketvirtąjį ketvirtį buvo likviduotas).

Ekpertų grupių posėdžiai dėl Konkurso I etapo vertinimo vyko tarp vasario 15 ir kovo 31 d, o Konkurso II etapo IV programos ekspertų grupės darbas vyko liepos mėnesį. II etape paramą gavo 15 Fondui pateiktų projektų. Jie buvo įgyvendinti iš esmės per paskutinį metų ketvirtį.

Įgyvendinamų projektų priežiūra

Iš Fondo finansavimą gavę viešosios informacijos rengėjai pasibaigus ketvirčiui iki kito ketvirčio 5 d. pateikia projekto įgyvendinimo ir finansines ataskaitas. Projekto įgyvendinimo ataskaitoje atsispindi teminis projekto įgyvendinimas, apimtis, sklaida ir kiti parametrai. Finansinėje ataskaitoje išdėstomos faktinės išlaidos pagal gamybos sąnaudas kartu su tai patvirtinančiomis pradinių dokumentų bei banko išrašo kopijomis.

Kartą per ketvirtį Fondo taryba informuojama apie projektų įgyvendinimą, pranešama apie ataskaitų nepateikiančius ar pavėluotai pateikiančius viešosios informacijos rengėjus, apie sutartinių įsipareigojimų vykdymą.

Pagal naujus įstatyminius reikalavimus ir pakeistus Fondo įstatus pasikeitė Fondo projektų įgyvendinimo kontrolės tvarka – įvedant vidaus auditą (Fondo dalininkų 2015 m. susirinkimas priėmė sprendimą pritarti, kad Fondo administracija pasirašytų susitarimą su Kultūros ministerijos Centrine vidaus audito tarnyba. Fondo administracija pasiūlė atitinkamą susitarimą su Kultūros ministerija ir jį ministerijai pasiuntė. Tačiau Kultūros ministerijos CVAT pradėjo auditą pagal planinę tvarką š.m. vasario mėnesį ir dar jo nepabaigė. Tarnyba ne tik vertina bendrą Fondo veiklos teisinę bazę, veiklos ir procedūrų tvarką bei procesinius dokumentus, bet ir pasirinktine tvarką tiria atskirų projektų įgyvendinimą kiekvienoje Fondo programoje (įskaitant projektų buhalterinę dalį, projektų įgyvendinimo dokumentus).

Fondo administracija parengė projektų įgyvendinimo vertinimo formą (ja naudosis Tarybos nariai taip pat pasirinktine tvarka analizuodama projektų įgyvendinimą). Su vienu Fondo ekspertu sudaryta sutartis dėl platesnės projektų įgyvendinimo (rezultatų) analizės.

Fondo veiklos tobulinimas.

Fondo admimistracija bendradarbiaudama su TEXUS įmone tobulino naująją Fondo svetainę; įdiegtas elektroninis paraiškų teikimas. Skelbiant naują konkursą jau bus galima teikti paraiškas elektroniniu būdu (liko išspręsti patogaus ir pigaus elektroninio parašo patvirtinimo būdo klausimą arba naudoti įvairius patvirtinimo būdus). Atnaujintas svetainės turinys. Parengta publikacija apie Fondo veiklos perspektyvas.

Fondo administracija parengė ir paskelbė naują ekspertų darbo reglamentą, padedant Tarybai ir atsižvelgdama į Fondo strategines nuostatas, jį patobulino. Taip pat buvo tikslinamos ekspertų vertinimo lentelės ir Fondo konkursų rezultatų skelbimo tvarka. Sumažėjo ekspertinio vertinimo ir Tarybos sprendimų neatitikimas (2015 m. jis siekė apie 25%., o dabar sumažėjo maždaug iki 15%).

Atsižvelgiant į gan negriežtus atmetimo kriterijus, kurie nustatyti BKN-e, Fondo administracija, įgyvendindama projektų administracinę patikrą leido pareiškėjams taisyti paraiškose pasitaikiusias klaidas ir trūkumus. Paraiškos buvo atmetamos tik išimtiniais atvejais. Fondas tobulino orientacinių įkainių sistemą, pastebėta teigiama tendencija, kai paraiškų sąmatose nurodomos realistiškesnės išlaidos. Fondo administracija ir taryba tęs dialogą su potencialiais pareiškėjais dėl Fondo procedūrų, o gal net ir dėl Fondo teisinės aplinkos tobulinimo (2016 metais įvyko dvi tokios konsultacijos, taip pat vienas seminaras dėl visuomenės informavimo saugumo tematikos projektų su Fondo ekspertais). Fondo dalinininkai patvirtino Fondo direktoriaus veiklos vertinimo kriterijus.

Fondo tarybos patvirtinta projektų vertinimo metodika, kaip ir paraiškos bei ataskaitų formos dar tobulintinos. Suvienodintos ekspertų anketos ir teikiamų paraiškų klausimų formuluotės, taip pat bendrųjų konkurso sąlygų aprašo kriterijai. Tai padaryta tam, kad teikiantieji paraiškas finansavimui aprašytų būtent tuos projekto aspektus, kuriuos vėliau vertins ekspertai. Vertinimo kriterijų svoris buvo suskirstytas balais – forma tik šiek tiek skiriasi kiekvienai Fondo programai. Juos planuojama tikslinti, atsižvelgiant į Fondo analizuojamas konkursams teikiamų paraiškų turinio ir formos tendencijas. Fondo administracija konkrečiau reglamentavo projektų paramai leistinas išlaidas.

Taryboje ir administracijoje diskutuoti klausimai

Vis dar pastebima paraiškas rašančiųjų kvalifikacijos stoka. Pasiteisino organizuoti projektų rengėjų ir Fondo pasitarimai (dalykiniai seminarai) dalyvaujant Fondo Tarybos nariams bei Fondo administracijos darbuotojams. Deja, vis dar reikalingos nuolatinės konsultacijoms net ir tiems Fondo konkursų dalyviams, kurie konkursuose dalyvauja nuolat (projekto administracinės patikros stadijoje klaidų taisymo neišvengia ir jie). Tenka taisyti daugiau kaip trečdalį teikiamų paraiškų.

Vis dar pasigendama modernesnių, naujoviškų projektų. Metai po metų kartojasi tos pačios idėjos, temos, nors pastebima tendencija įtraukti naujus autorius (pasiteisino Fondo nustatytas prioritetas naujų autorių pritraukimui bei vertinimo palankumas, kai pirmenybė projekte teikiama autorinių darbų daliai).

Buvo tobulinama Tarybos sprendimų argumentacija (ypač tais atvejais, kai Fondo tarybos narių ir ekspertų vertinimai nesutampa). Fondo taryba skyrė daugiau dėmesio Fondo konkursų rezultatų apskundimo atvejams, reglamentavo atsakymų pareiškėjams tvarką.

Buvo tobulinamas Fondo administracijos ir Tarybos bendradarbiavimas, pasiteisino bendrų darbo grupių (taip pat ir su Fondo dalininkais) praktika.

7. Ekspertai. Ekspertų grupių sudarymas. Ekspertų grupių veikla

2016 m. spalio mėn. atnaujintas ir papildytas Fondo ekspertų sąrašas (ekspertus siūlė kūrybinės ir akademinės organizacijos). Ir vėl įtraukti visiškai nauji ekspertai, pirmiausia turintys patirtį ir reikiamą akademinį išsilavinimą (griežtai laikomasi interesų konflikto išvengimo principo, galintys turėti tokių konfliktų ekspertai neįtraukiami į ekspertų sąrašą arba neskiriami į tos programos vertinimą, kur toks konfliktas gali iškilti; kai kuriais išimtiniais atvejais, kai ekspertas turi nusišalinti, projekto vertinimui Fondo administracija pakviečia ekspertą iš rezervinės grupės). Kadangi buvo sudarytos didesnės ekspertų grupės kiekvienai programai (ne 3, o 5) bei nustatytas didesnis ekspertų darbo apmokėjimas, išaugo ekspertų darbo išlaidos (žr. aukščiau).

Ekspertai projektus vertino dviem etapais (kiekvienas nepriklausomai užpildydamas vertinimo anketą, po ko buvo sustatoma projektų eilė pagal vidutinius vertinimo balus, o vėliau – jau grupės posėdyje buvo priimamas konsoliduotas sprendimas dėl siūlomos paramos dydžio; jei projektas nesurinkdavo 50 balų, jis toliau nebuvo svarstomas nei ekspertų grupėje, nei Taryboje).

Ekspertai vertindami paraiškas vadovaujasi Fondo tarybos patvirtintais projektų vertinimo kriterijais: projekto tikslų ir uždavinių konkretumas ir realumas; projekto aktualumas visuomenei, bendruomenei, projekte nurodytai tikslinei grupei; projekto indėlis į kultūrinės saviraiškos, demokratinės savimonės, savišvietos, kritinio mąstymo ir kūrybinių diskusijų puoselėjimą; temų pagrindimas, nuoseklumas ir išskirtinumas (detalus teminis pagrindimas, išdėstymas ketvirčiais); autoriai (kvalifikacija, įvairumas, autorių pritraukimas); projekto vadovo kvalifikacija ir konkreti patirtis; konsultantų ir kitų projekte dalyvaujančių asmenų kvalifikacija ir patirtis; projekto sąmatos pagrįstumas ir atitikimas vidutiniams įkainiams; viešosios informacijos rengėjo indėlis į projektą ir lėšos numatomos gauti iš kitų finansavimo šaltinių; projekto sklaida (internetinių projektų - lankomumas, interaktyvumas, reklama, nuorodos kituose tinklalapiuose, spaudos projektų – vidutinis leidinio tiražas, ledinio prenumeratorių skaičius, pardavimai, projekto pristatymas visuomenei, susitikimai su skaitytojais; televizijos ir radijo projektų – projekto pristatymas visuomenei (susitikimai su klausytojais/žiūrovais, laidų demonstravimas, projekto pristatymas kitose žiniasklaidos priemonėse, transliuotojo pasirinkimo tinkamumas, laidos formato ir periodiškumo tinkamas pasirinkimas); projekto parengimo kultūra. Pasiteisino padidintas dėmesys projekto sklaidai (ji vertinimo lentelėje turi 15 balų iš maksimalaus 100 balų svorį).

8. Kai kurie duomenys apie 2016 metais įgyvendintus konkursus

Augant konkurencijai ir prisidėjus poreikio spaudimui dėl naujų tematikų (kai šalia kultūros ir švietiamųjų projektų atsirado taip pat ir visuomenės informavimo saugumo bei medijų raštingumo projektai), santykiškai mažėjo Fondo remiamų kultūros-švietiamųjų projektų dalis. 2015 metais visuomenės informavimo saugumo ir medijų raštingumo tematikos projektų dalis sudarė kiek daugiau kaip 10 procentų. Tačiau šių tematikų konkursai 2015 m. dar vyko atskirai nuo kultūros ir švietiamųjų projektų, kai 2016 metams konkursas jau buvo vykdomas visoms tematikoms bendrai ir šios proporcijos pasiskirstė atsitiktinai (naujų tematikų proporcija dabar siekia apie 15% (skaičiavimas gan apytikslis, nes dalis projektų apima ne vieną tematiką, o švietiamieji projektai sujungti su medijų raštingumu). Pasitvirtino 2015m. prielaidos, kad nauja valstybės strategija remti aktualias visuomenės informavimo saugumo ir medijų raštingumo temas yra vykdoma kultūros ir švietiamųjų projektų sąskaita (tai reiškia, kad norint plėtoti reikšmingus projektus visuomenės informavimo saugumo srityje, reikia atitinkamai didinti bendrą Fondo biudžetą.

2016 m. finansavimas skirtas 310 projektų (kai 2015 m. jis buvo skirtas 376 projektams).
Iš Fondo prašoma suma sudarė beveik 7 mln. eurų . Skirta paramos – beveik 2,57 eurų.

2016 metų konkurse kaip ir ankstesniais metais daugiausia paremta spaudoje įgyvendinamų projektų – 173 (pateikti 236 projektai), televizijoje ir radijuje – 77 (pateikta – 144), internete – 60 (pateiktia– 139).

Pateiktų ir paremtų projektų dinamika per 20 Fondo veiklos metų:

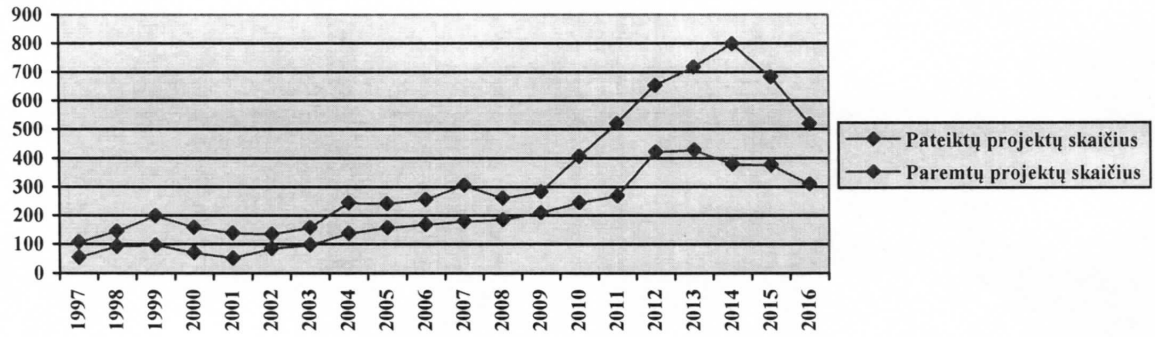

Matome aiškią tendenciją, kad tiek teikiamų, tiek paremtų projektų skaičius mažėja, kai gan ryškiai didėja prašomos ir skiriamos paramos sumos. Projektai „stambėja“ tiek dėl natūralaus jų kaštų augimo po euro įvedimo, tiek galimai dėl pačių projektų kokybės ir reikšmingumo augimo. Įtakos galėjo turėti ir Fondo suteiktos paramos didesnė galima proporcija lyginant su viso projekto verte (ji pasikeitė, patvirtinus naują BKN).

PALYGINIMAI:

Pateiktų ir paremtų projektų proporcija, kuri buvo 2015 m.:

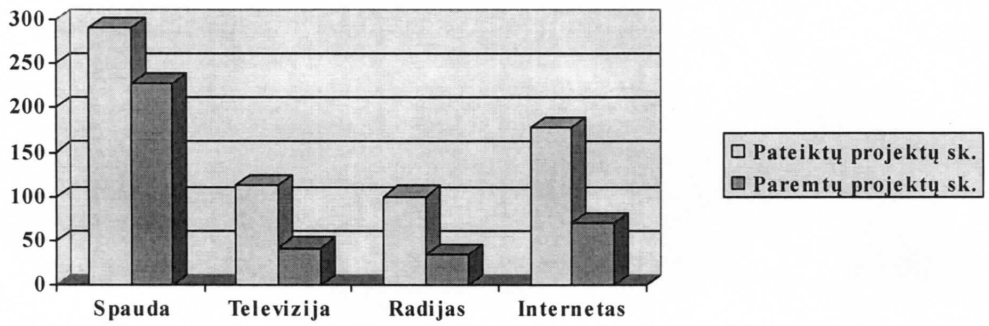

Konkurencija tarp žiniasklaidos rūšių pagal 2016 pateiktų ir paremtų projektų skaičių:

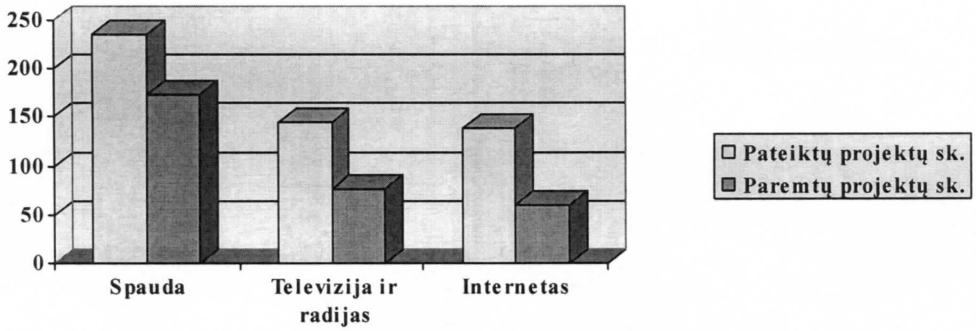

Pastaba: Konkrečių Fondo paremtų projektų sąrašą 2016 metų ir ankstesnių metų konkursuose žr. Fondo internetineje svetainėje www.srtfondas.lt

Tai rodo, kad pakeistos biudžeto proporcijos tarp programų šiek tiek sumažino disproporcijų tarp skirtingų žiniasklaidos rūšių netolygumą. Dabar poreikio ir gautos paramos santykis tampa jau „panašesnis", harmoningesnis, lyginant jį tarp žiniasklaidos rūšių. Vis dėlto didžiausią konkurencinį spaudimą patiria Interneto žiniasklaida. IV programos (Nacionalinės televizijos ir radijo) situacija kebli dėl nepakankamo šiai programai skiriamo biudžeto (jei jis būtų didesnis, tai tikėtina, jog konkursuose dalyvautų daugiau „stambesnių" podiuserių, atitinkamai keistųsi ir proporcijos).

Atkreiptinas dėmesys, kad mažėjant Fondui teikiamų paraiškų skaičiui, didėja iš Fondo prašomos paramos sumos. Tad konkurenciją kiekvienoje žiniasklaidos rūšyje akivaizdžiau atspindi prašomos ir suteiktos paramos santykis (aišku, tenka atsižvelgti į tendenciją, kad neretai prašoma didesnės paramos, nes tikimasi, jog Fondas suteiktą paramą vis tiek nurėš; kaip matome iš projektų skaičiaus, šita „infliacija" ypač jaučiasi spaudos projektuose).

Konkurencija tarp žiniasklaidos rūšių pagal 2016 m. prašomos ir suteiktos paramos dydį:

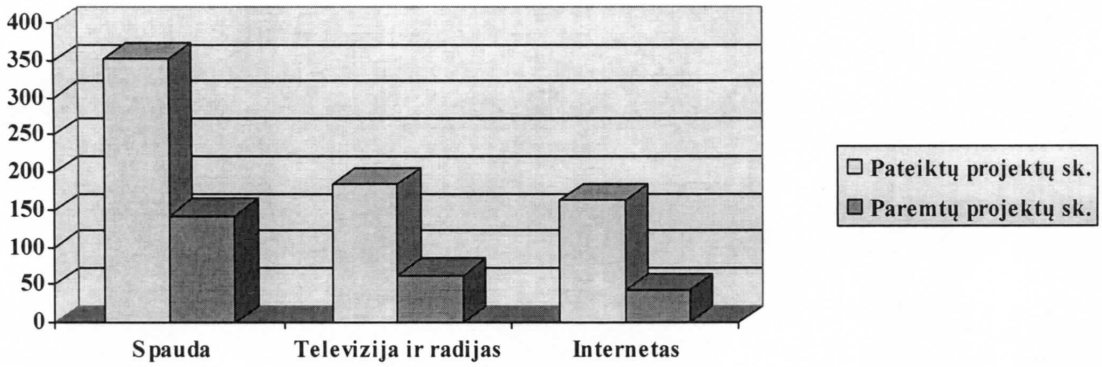

(Pastaba: skaičiai vertikalioje ašyje pateikti 1:10000 eurų)

Taip pat pateikiame prašomų ir suteiktų sumų santykį pagal kiekvieną programą:

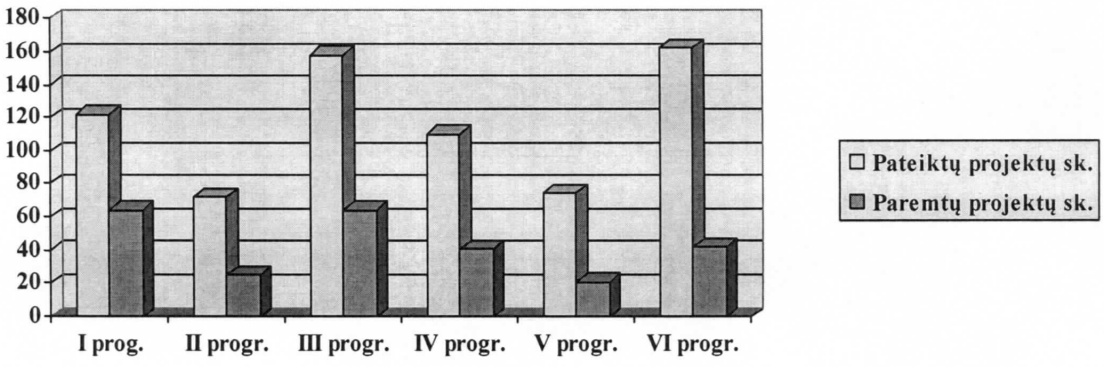

(Pastaba: skaičiai vertikalioje ašyje pateikti 1:10000 eurų)

Kaip matome, pagal prašomos ir skiriamos paramos santykį spaudimas didžiausias II, V ir VI programose, jis yra didelis ir IV programoje, tačiau čia reikia atsižvelgti į tai, kad joje konkursas buvo vykdomas 2 etapais. „Stabiliausia" padėtis I programoje ir „vidutinė" - III programoje. Matome, kad tiek pagal paramos poreikį, tiek pagal disproporciją tarp poreikių ir gautos paramos pirmauja Intereneto žiniasklaidos projektai, nors šiai programai skirta proporcija pagal BKN yra mažesnė nei I ir III programoms.

Išvada: jei bus didinami asignavimai Fondui, tai juos ypač tikslinga perskirstyti VI programos naudai, keičiant proporcijas taip, kad absoliučiais dydžiais kiekvienai kitai programai skiriamas biudžetas nemažėtų (arba didėtų mažiau). Nedidelis perskirstymas tokiu atveju būtų reikalingas ir II bei V programoms, tačiau, atsižvelgiant į santykiškai mažą lėšų poreikį šioms programoms – procentine išraiška nuo bendro Fondo biudžeto toks pokytis būtų nežymus.

Paskaičiavome, kad jei laikytumėmės panašios poreikio ir paramos santykio, koks yra I programoje, taip pat ir kitose programose tai Fondo bendrą biudžetą reikėtų padidinti maždaug iki 3,6-3,7 mln. eurų (išlaikant tą patį procentą Fondo administravimui), šiek tiek padidint I programos biudžetą, o likusių – tiek, kad jos atitiktų maždaug tokį poreikio ir skirtos paramos santykį, koks yra I programoje, tai proporcijos tarp programų būtų maždaug tokios: 18%, 10%; 23%, 10%, 16%, 23%. Kaip matome, II ir IV programų proporcija nesikeistų. III programos – nežymiai mažėtų, o V programos – nežymiai išaugtų. Pagrindinis pokytis įvyktų I ir VI programų proporcijoje (I sumažėtų septyniais punktais, o VI – 7 punktais padidėtų).

Tendencija, jog didžiausia dispropocija tarp poreikio ir skirtos paramos (taigi, ir didžiausia vidinė konkurencija) yra Interneto žiniasklaidos programoje, buvo tokia pat ryški ir 2015 metais. Didėjant bendram Fondo biudžetui, tikėtina, kad išaugtų ir IV programos poreikiai bei vidinė konkurencija, todėl, kad šioje programoje teikiamų projektų kaštai santykiškai didesni.

9. Fondo plėtros perspektyvos

Fondo administracija, vykdydama Fondo dalininkų susirinkimo įgaliojimus, nusiuntė raštus į LR Vyriausybę bei Seimo komitetus, kuriuose prašoma padidinti Fondui skiriamų asignavimus iš valstybės biudžeto (jie beveik nesikeitė 5 metus). Kai atsirado nauji įpareigojimai Fondui (medijų raštingumo ir visuomenės informavimo saugumo stiprinimo misija), bendras Fondo biudžetas padidėjo tik 144 000 eurų. Kadangi šios tematikos projektų santykinė dalis didėja (žr. aukščiau), tai norint išlaikyti bent tą patį lygį kultūros ir šviečiamiesiems projektams, bendrą Fondo biužetą reikėtų didinti maždaug 5 proc. Asignavimus Fondui dar reikėtų didinti ir dėl išaugusių projektų įgyvendinimo sąnaudų (ypač nuo 2015 metų). Tam minimaliai reikėtų asignavimus didinti dar bent 5-10 proc. Fondo pasiųstuose raštuose taip pat motyvuojama, kad asignavimai 2018 metams turėtų būti padidinti taip pat ir dėl Valstybės atkūrimo šimtmečio minėjimo (siekiant plačiau įtraukti Lietuvos žiniasklaidą). Įvyko keli susitikimai su Seimo komitetų vadovais ir nariais. Gautas atsakymas iš Kultūros komiteto, kuris paprašė Vyriausybės pateikti pasiūlymus dėl Fondo biudžeto. Asignavimai Fondui didintini ir tuo atveju, jei Fondas plėtos tarptautinius projektus (žr. žemiau).

Fondo veiklos teisinis reglamentavimas tobulintinas (Fondo administracija, dalininkų įpareigota, šiuo klausimu kreipėsi į Seimo komitetus ypač dėl to, kad ryškėja tendencija nušalinti nuo Fondo veiklos Švietimo ir mokslo ministeriją, nors galiojančios įstatymų nuostatos to neleidžia). Fondo dalininkai šiems planams nepritarė, Fondas šiais klausimais inicijuoja diskusiją Seime, siekiant aiškiau nustatyti Fondo veiklos ateities perspektyvas.

Fondo administracija analizavo bendradarbiavimo su tarptautiniais bei kitų šalių panašiais fondais galimybes. Didžiosiose Europos šalyse yra didelė panašių fondų įvairovė, atskirose mažesnėse šalyse yra fondų, kurie remia tik kutūros projektus žiniasklaidoje arba tik pilietinės visuomenės ugdymą („kultūros ir demokratijos projektus"), yra fondų, kurie remia tik žurnalistinė veiklą, arba dvišalių ir tarptautinių fondų, skirtų kultūros projektams arba/ ir žiniasklaidos kokybei ugdyti.

Kai kuriuos palyginamuosius duomenis apie įvairių „giminiškų“ fondų veiklą (tačiau pirmiausia Lietuvos Respublikos Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondą) galima rasti 2016 m. knygoje „Cultural Policy and Democracy“, red. Geir Vestheim, Norvegija (parengtoje pagal atskirą International Journal on Cultural Policy 2015 m. leidinį, Didžioji Britanija); interneto nuoroda:

https://books.google.lt/books?id=b4pwCwAAQBAJ&pg=PT1&lpg=PT1&dq=Cultural+Policy+and+Democracy+Geir+Vestheim.&source=bl&ots=w3mHsHFT_E&sig=Fvf_v11XurZb5AqVhXJtB3KxUgI&hl=lt&sa=X&ved=0ahUKEwjd3r2cr7LTAhVMKywKHaUrCZIQ6AEINDAC#v=onepage&q=Cultural%20Policy%20and%20Democracy%20Geir%20Vestheim.&f=false

Yra Fondo plėtros galimybių ir bendradarbiaujant su dideliais (tarptautiniais) privačiais fondais. Į vieną iš tokių institucijų Fondas jau kreipėsi 2016 pabaigoje. Ši paraiška buvo įvertinta palankiai (priimta), artimiausioje ateityje laukiama atsakymo dėl būsimos eigos. Iš privačių mecenatų parama Lietuvoje – galimybės kol kas menkos. Tikėtina, kad jos padidės, kai bus pradėta Fondo socialinės reklamos kampanija (žr. žemiau).

Viešosios komunikacijos srityje – svarbiausias Fondo projektas tai kultūros ir meno leidinių, kurių projektai skirti Valstybės atkūrimo šimtmečiui, socialinė reklama per nacionalinių transliuotojų, kurie priklauso LRTA, programas. Fondo direktorius jau du kartus buvo susitikęs su LRTA vadovybe, pateikė pasiūlymus. Artimiausiu metu bus derinama bendradarbiavimo sutartis (pagal gaires, kurias kovo 1d. patvirtino Fondo dalininkų susirinkimas).

Gintaras Songaila

SRTRF direktorius